

Orbital Tümörlerin Patolojisi (9 Olgu)*

*The Pathology of the Orbital Tumors (9 Cases)**

Prof. Dr. M. Şerefettin Canda Dr. Esra Özkara Dr. Burçin Tuna
Uzm. Dr. Neriman Gökden

Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Patoloji Anabilim Dalı, İnciraltı-İzmir

Özet: Orbital tümörler erişkin ve çocukta değişik oranda görülür. Bu tümörler değişik klinik bulgularla kendini gösterir. Histolojik olarak tüm dokuların tümörleri izlenebilir. Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Patoloji Anabilim Dalı'nda 1990-95 döneminde saptanan 9 olgu bu çalışmanın gereğidir. Bu olguların 4'ü menenjiom (fibroblastik 2, menenjiyal 2), 4'ü astrositom (pilositik 2, anaplastik 2), birisi de plazmositik tümördür. Dizideki olguların 5'i kadın, 4'ü erkektir. Olguların 3'ü çocuk, 6'sı da erişkindir. Çocuk olguların 2'si pilositik astrositom, 1'i fibroblastik menenjiomdur. Çalışmanın amacı, bu dizide yer alan orbital tümör olgularının patolojik özelliklerini sunmaktır.

Anahtar Sözcükler: Orbital tümörler

* X. Ulusal Nöroşirurji Kongresi (24-29 Mayıs 1996, Çeşme-İzmir)'nde sunulmuştur.

Summary: Orbital tumor are observed in different rates between adults and children. These tumor represent different clinical findings. Histologically, tumors of all tissues may be observed in this localisation. An orbital tumors series formed by 9 cases from the archives of Pathology Department of Dokuz Eylül University School of Medicine are reevaluated. 4 cases are meningiomas (2 fibroblastik, 2 meningotheial subtype), 4 cases are astrocytomas (2 pilocytic, 2 anaplastic subtype) and 1 case is a plasmacytic tumor. In this series, number of female and male patient are 5 and 4 and the number of children and adults 3 and 6. In the cases of children 2 are a fibroblastik menenjioma and 2 is pilocytic astrocytoma. The aim of our study is to present the pathologic features of orbital tumors in our series.

Key Words: Orbital tumors

* Presented in the Xth National Nerosurgery Congress (24-29 May 1996, Çeşme-İzmir)

Orbital tümörler seyrek görülen tümörlerdir. Hemanjiomlar (kapiller ve kavernoöz), lenfanjiomlar, mezankimal tümörler (fibröz histiositom, rabdomiyosarkom), lenfoid doku tümörleri (malign lenfomalar ve lenfoid hiperplaziler) ve diğer tümörler içinde ise osseos ve nöral neoplaziler yer alır. Bu tümörlerin sıklığı, çocuk ve erişkinde değişiktir. Çocuklukta en sık hemanjiomlar görülmesine karşın, yetişkinde lenfoid tümörler daha çoktur (1-3). Optik gliom ve menenjiom gibi intrakranial sık görülen tümörler yanısıra, plazmositik tümörler de izlenebilir (4). Klinik olarak en sık izlenen bulgu, eksoftal-

mustur. Ayrıca, görme yitimi ve ağrılı propitosis de görülebilir (1). Bu çalışmanın amacı, az görülmesi nedeniyle ilginç bulunan orbital tümörleri patolojik özellikleriyle sunmaktır.

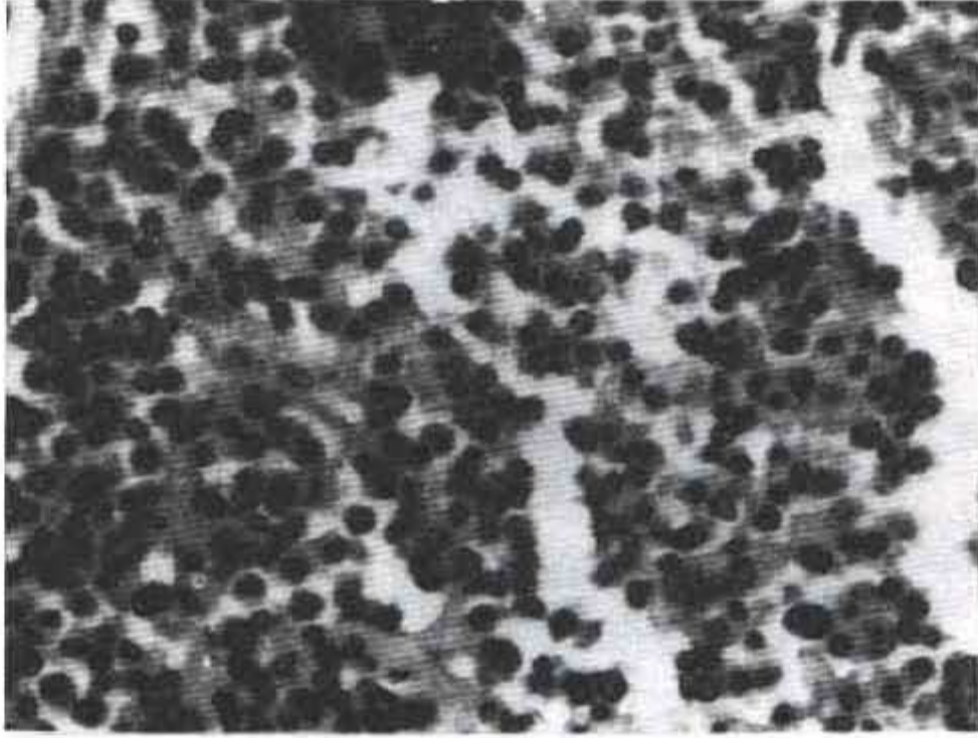
Gereç ve Yöntem

Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Patoloji Anabilim Dalı'nda 1990-1995 döneminde tarafımızca saptanan 9 orbital tümör bu çalışmanın gereğidir. Bu olguların klinik-patolojik özellikleri yeniden incelenmiştir.

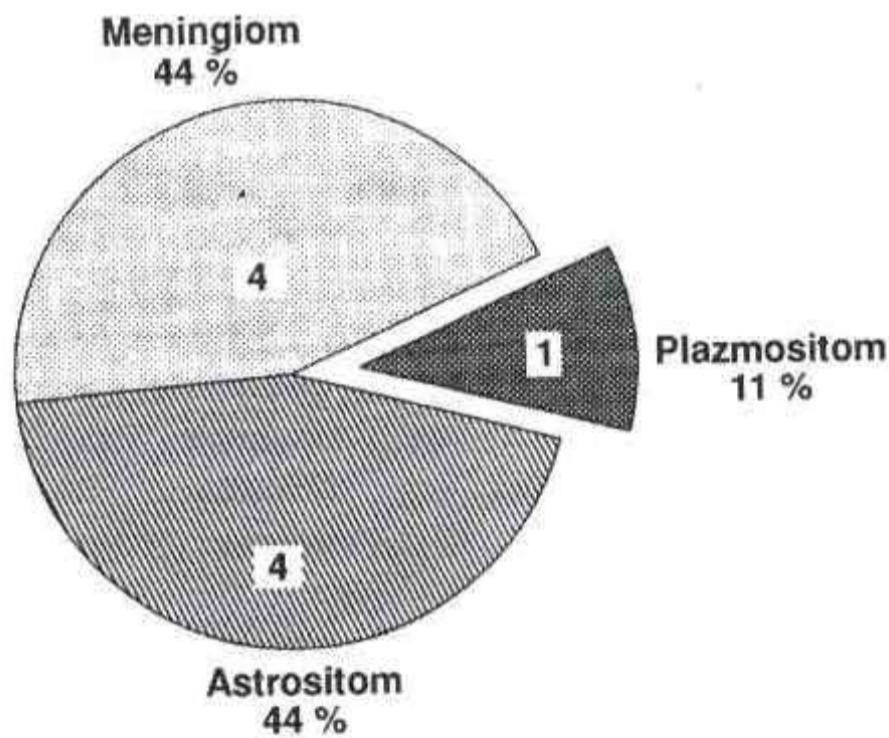

Bulgular

Dizideki 9 orbital tümör olgusunun yaşları 5-65 arasındadır. Bunların, 5'i kadın, 4'ü erkektir. Histolojik olarak, olguların, 4'ü astrositom (pilositik astrositom 2, anaplastik astrositom 2), 4'ü meningiom (meningotelial 2, fibroblastik 2), 1'i de plazmositomdur (Resim 1) (Tablo 1) (Şekil 1).

Resim 1. Orbital plazmositom olgusunda, atipik plazmositler (Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Patoloji Anabilim Dalı, 9984/95 H+E 200 X).

Şekil 1. Orbital Tümörler (9 Olgu). Histopatolojik türler.

Tablo 1. Dizideki 9 orbital tümör olgusunun, klinik ve patolojik özellikleri.

Prot. No.	Adı/Soyadı	Yaş/Cins	Klin. Tanı	Patolojik Tanı	
1.	606/90	S.G.	38/K	Meningiom	Meningiom (Meningotelial)
2.	1967/91	S.K.	60/K	Astrositom	Anaplastik astrositom
3.	2963/91	H.B.	62/E	Retobulber kitle	Meningiom (Fibroblastik)
4.	8966/92	H.U.	65/K	Orbital tümör	Meningiom (Meningotelial)
5.	2022/93	A.B.	12/E	Gliom	Pilositik astrositom
6.	2439/93	M.S.	5/E	Orbital kitle	Pilositik astrositom
7.	8172/93	M.B.	60/K	Suprasellar tm	Anaplastik astrositom
8.	8883/94	G.G.	14/E	Orbital kitle	Meningiom (Fibroblastik)
9.	9984/95	H.E.	62/K	Meningiom	Plazmositik tümör

Tartışma

Orbital tümörler çocuk ve erişkin yaşlarda, klinik ve patolojik olarak, değişik özellikte izlenir. Çocuklarda hemanjiomlar, erişkinde ise lenfoid doku tümörleri daha sıktır (1-3). Ayrıca, AIDS'li bir olguda, çok seyrek izlenebilen bir klinik antite olan, eşzamanlı intraorbital ve intraoküler non Hodgkin lenfoma tutulumu bildirilmiştir (5). Orbital tümörler içinde, optik gliom çocukta % 5.6, erişkinde ise % 3 oranındadır (1-3). Meningiomlar ise çocukta % 2.2, erişkinde ise % 4.3 oranındadır (1-3).

Kodsi ve ark. 60 yıllık bir zamanda 340 çocukluk çağı orbital tümör olgusunu yeniden incelemişler. Bunların sonucunda 340 olgunun 79'u (% 23.2) kistler, 60'ı (% 17.6) damarsal lezyonlar, 56'sı (% 16.5) optik sinir ve meningial neoplazmlar, 29'u (% 8.5) yangısal olgular, 27'si (% 7.9) osseöz ve fibrokistik lezyonlar ve 24'ü (% 7.1) rabdomyosarkomlar olarak bulunmuştur. Bu olguların % 6.8'i (23 olgu) ikincil ya da metastatik olarak saptanmıştır (6).

Kendi olgularımızın 3'ü çocukta, 6'ı da erişkinde izlenmiştir. Çocukta görülen olguların 2'si pilositik astrositom, birisi de fibroblastik meningiomdur. Erişkin olgularımızın 3'ü meningiom, 2'si anaplastik astrositom, birisi de plazmositik tümör tanısı almıştır (Tablo 1).

Orbital meningiomlar, en sık olarak meningotelial türde izlenir. Kendi olgularımızın 2'si meningotelial, 2'si de fibroblastik türdedir. Optik gliomların tanısında, reaktif gliozis ile ayrımı yapılmalıdır. Mikroskopik olarak optik gliomların hemen tümü düşük dereceli pilositik astrositom özelliğindedir (3). Bu çalışmadaki olguların ikisi pilositik astrositomdur ve bu olgular çocuktur. Buna karşın, anaplastik astrositom tanısı alan 2 olgu ise erişkin yaşlardadır.

Orbital plazmositomlar, multipl myelom invazyonu ya da soliter biçimde görülür. Multipl miyelomlar (MM), daha çok kranial kemikler, paranasal sinuslar, burun, nazofarinks bg. birincil odaklardan orbitaya yayılır (4). Örneğin, bir otopsi dizisinde, 15 MM'lu olgunun 12'sinde intraküler lezyon saptanmıştır (3). Gonnering ve ark. 1987 yılında bilateral primer ekstramedüller orbital plazmositom olgusu yayınlamışlardır. 81 yaşında bir erkek hasta da immün peroksidaz boyamayla IgG - kappa pozitifliği saptanan ve lamda pozitifliği saptanmayan monoklonal gamapatiyi göstermişlerdir. Bu olguda idrarda Bence-

Jones proteini de olumlu olarak bulunmuştur. Düşük doz melphalan/prednizonla sağaltım uygulanan hastanın 5 yıl sonra immün elektroforezi normal olarak bulunmuş ve klinik olarak herhangi bir tümör saptanmamıştır (7). Bizim olgumuz 62 yaşında bir kadın hasta olup, klinik olarak "sağ orbital uzanımlı meningiom ön tanısı" ile gelmiş patolojik olarak soliter plazmositom tanısı almıştır.

Sonuç olarak, orbital tümörler seyrek görülen ve patolojik ayırıcı tanısı, histopatolojik ve klinik olarak önem taşıyan tümörlerdir.

Kaynaklar

1. Scroggs MW, Klintworth GK. The Eye and Ocular Adnexa. In: Sternberg SS, ed. Diagnostic Surgical Pathology. Vol 1. New York: Raven Press, 1994; 971-4.
2. Rosai J. Ackerman's Surgical Pathology. Vol 2. St. Louis: Mosby, 1996; 2462-3.
3. Reese AB. Tumors of the Eye. Third ed. New York: Harper-Row, 1976; 393, 438.
4. Parisi EJ, Mene H. Nonglial Tumors. In: Nelson JS, Parisi EJ, Schoecht SS, Eds. Principles and Practice of Neuro-pathology. St. Louis: Mosby, 1993; 241-2.
5. Matzkin DC, Slamovits TK, Rosenbaum PS. Simultaneous intraocular and orbital non-Hodgkin lymphoma in the acquired immun deficiency syndrome. Ophthalmol 1994; 101 (5): 850-5.
6. Kodsi SR, Shetler DJ, Campbell RJ, Garrity JA, Bertley GB. A review of 340 orbital tumors in children during a 60 year period. Am J Ophthalmol 1994; 117 (2): 177-82.
7. Gonnering RS. Bilateral primary ekstramedullary orbital plasmacytoma. Ophthalmol 1987; 94 (3): 267-70.